

TÄHEKE

ISSN 0134-2266

1993

12

joulukuu

Jõulude tulekus MILVI PANGA keegi ei kahtle

JÕULUDE TULEKUS KEEGI EI KAHTLE -
JÕULUD JU JÕUAVAD TAEVA TAHTEL
IGASSE KODUSSE, TOA TAHA METSA
LINNULE, LOOMALE, SINULE, ET SA
IIAL EI UNUSTAKS LAPSEIGA,
MÕISTAKSID SIIT SAADUD SELGUSEGA
ISE KORD JAGADA LAHKUST JA USKU.
SEEPÄRAST JÕULUD, TA KÜÜNLAD EI KUSTU.

MILVI PANGA Jõuluime

PILT NII KORDUV, KORDUMATU:
KIRIK, OREL, HALJAS PUU.
ILUS, VANA, AEGUMATU
JÕULULAUL JA JÕULUKUU.

MIS SEE ON, MIS NÕNDA VALDAB
IGAÜHENI TEAB TEED?
KOHE JÕULUIME ALGAB
– SINA MÕISTAD INGLI KEELT

© TÄHEKE 1993

Illustreerinud VLADIMIR TAIGER

Jõulusokid

OLIVIA SAAR

Üsna jõulude eel ütles Kristjan vanaemale, et ta tahaks emale ja isale ise kingid teha. Vanaema meelest oli see tore mõte ning ta tundis huvi, mida poiss meisterdada kavatseb.

"No näiteks järgehoidjad. Või väikesed karbikesed. Või... Oi, mul tuli hea idee. Ma teen hoopis jõulusokid, tead, niisugused punased valge äärega, kuhu saab maiustusi või muid pisemaid asju sisse pista."

Kui vanaema kahtlema kippus, kas sokke mitte keeruline teha pole, arvas Kristjan, et pole ühtigi.

"Ja eks sina aidad mind ka. Aidad ju?"

Aitamisest ei saanud vanaema kuidagi ära ütelda, kus sa sellega. Töö hakkas sedamoodi pihta, et vanaema otsis punase sitsiriide sokkideks, kirju kangatüki voodriks ja valge karvase riba soki ääre jaoks. Kui ta kääridega ametisse asus, arvas Kristjan, et isa sokk tuleks ema sokist tublisti suurem teha. Ka sellega oli vanaema päri.

Sokid lahti lõigatud, tekkis küsimus, kuidas need kokku õmmelda, sest vanaema õmblusmasin lõi niidi puruks ja jättis pisteid vahele. Kuid Kristjan oli kohe krapsti nõu andmas:

"Palume tädi Helvit, temal on võimas elektrimasin, töötab nagu traktor."

Vanaemale see mõte eriti ei meeldinud, tema ei tahtnud inimesi tühjatahja pärast tülitada, aga poiss haaras laualt riidetükid ning lippas tädi Helvi korterisse. Veidi aja pärast tuli ta kahe jõulusokiga tagasi, kaasas veel pärlnööbid, mis tädi arvas sokkide kaunistamiseks tarvis minevat. Kui vanaema sätendavaid nõope sokkidele õmbles, keerles Kristjan ümber laua ja imetles:

"Kui ilusad need välja tulid! Palju ilusamad kui poes. Emal ja isal on minu kingi üle kindlasti hea meel."

"Sinu kingi?" vaatas vanaema pika pilguga üle prillide.

"Nojah, see tähendab – meie kingi," parandas poiss kähku ja täpsustas:

"Sinult on riie, tädi Helvilt õmblustöö, aga minult idee. Idee on ju kõige tähtsam. Olen kuulnud, et häid ideid isegi müüakse."

Vanaema arvates oli kõige tähtsam hoopis see, kui oma idee ise teoks tehakse.

Kristjan sai aru küll, mida vanaema öelda tahtis. Sellepärast ta lubaski, et järgmiste jõulude ajal, kui ta on mingi asja välja mõelnud, selle ka oma kätega valmis teeb. Asi see siis teha pole!

Illustreerinud VLADIMIR TAIGER

Aladdini imelamp

JAAAN RANNAP

Jõulud olid jälle peaaegu et käes. Mustad, lumeta jõulud, nagu viimasel ajal ikka. "Vanaemale kaart," mõtles Ando kinkidele. Ta oli joonistanud lumiste kuuskede vahelt paistva kiriku ja selle poole sõitva saani. Vanaemale peaks niisugune pilt meeldima. Kui ta oma lapsepõlve jõuludest rääkis, tuletas ta alati kirikusesõitu meelde. Ema kink oli puukuuris peidus. Terve virn hästi peeneks lõhutud pliidipuid. Ja korviti kasetohuribasid. Ema oli alati tuletegemisega hädas. Ümmargused lepanotid ei tahtnud kuidagi süttida. Nüüd pidi tal mõni aeg kergem olema.

Ka Tuksile oli kink ära pandud: kopsakas supikont ja liha koguni küljes. Ainult isale ei osanud Ando midagi välja mõelda. Pinginaaber Jüri oli oma isale meisterdanud uuriketi. Vasetatud traat läikis nagu kuld. Jüri ütles, et nüüd on taskukellad jälle moes. Kell panakse vestitaskusse ja ketilook jäetakse nähtavale. Aga Ando isal polnud taskukella. Tal polnud vestigi, mille taskus seda kanda.

Hajameelselt silmitses Ando kuurinurka kuhjatud kolihunnikut. Nad olid hiljuti emaga vana aita kraaminud, sealt kõik üleliigse puukuuri vedanud. Vokiratas, lagunenud õllekapp, söetriikraud – terve kuhi ammuseid tarbeasju. Ando pilk jäi peatuma tolmusel tormilaternal. Aladdini imelamp tuli meelde. Väiksena oli Ando seda muinasjuttu uuesti ja uuesti endale lugeda lasknud. Ta võttis laterna ja muigas tahtmatult. Kui lihtne see muinasloos oli. Laternat hõõruda ja oma soov ütelda, muud ei midagi. Ta tõmbas kindaseljaga mõne korra üle laterna külje ja lausus: "Las lumi hakkab sadama! Las lumi hakkab sadama!"

Latern oli ilus. Kena kaarja klaaskupliga, nikeldatud kaitsevõrega. Kui maal veel elektrit ei olnud, küll siis võis seesugust tarvis minna. Nüüd on tormilatern muidugi muuseumiese.

Muuseumieset käest pannes langes Ando pilk aknale. Mis see siis oli? Õues sadas lund. Paksud räitsakad libisesid aknast mööda. Ta uuris nüüd tormilaternat tähelepanelikumalt. Latern nagu latern ikka. Tahiga, mida sai madalamaks lasta ja kõrgemaks tõsta, keerma lise korgiga, mis petrooleumipaagikese sulges. Laterna külje sisse olid pressitud kõverikud tähed. "Becker", veeris Ando. Ta tõmbas käisega üle tuhmi kirja ja enda üle mõttes muiates soovis: jäägu lumesadu järele. Imelambi kontroll, oleks võinud veel ütelda, kuid seda ta ei teinud. Ta lihtsalt puhastas lampi siit-sealt enne, kui uuesti aknast välja vaatas. Kas sa näe! Lund ei sadanud enam.

Nüüd silmitses Ando vana laternat hoopis aupaklikumalt. See oli tal just käte vahel, kui üks lahti läks ja isa kuuri astus.

"Mis see sul on?" hüüatas isa ja võttis laterna enda kätte. Ta nägu läks seejuures üha rõõmsamaks.

"Siia juhtme jaoks auk puurida," takseeris isa, "tahitoru asemel pirnipesa panna, ülesriputamiseks konks meisterdada – kas tead, poiss, missuguse vahva välisvalgusti saab sellest laternast teha!"

"Tean, tean," kõneles Ando nägu. Nüüd oli ka isa jaoks jõulukink olemas. Õigel ajal. Ta jõuab selle veel läikima lüüa. Et ta seda tehes kogu aeg lumesadu soovib, oli ütlematagi selge.

Illustrerinud ANNELIIS AUNAPUU

Emma Luule jõulukaardid

LEELO TUNGAL

Jõulude eel kogus ema Luule natuke raha ja ostis hulga postmarke, kaarte ja ümbrikuid. Postkaarte, nagu sa tead, on väga mitmesuguseid: mõnel on käbid ja verivorstid, mõnel jõuluvanad ja päkapikud, mõnel ainult kiri "Röömsaid pühi!" Aga ema Luule meelest oli igav kõigile inimestele ühtviisi röömsaid pühi soovida: igas kodus on isemoodi piparkoogid ja kuusehented ja igaüks ootab ju jõuluvanalt isemoodi kingitust.

Seepärast kirjutas ema Luule tädi Almale, kes alatasa kaebas, et toit on kallis, sellise salmi:

Röömsaid pühi, röömsaid pühi!
Ärgu olgu kapp sul tühi!

Aga onu Jaagup oli hiljuti uued ja väga ilusad hambad saanud – temale saatis ema Luule käbidega kaardi:

Siis, kui jõulupühad läbi,
närida võid kuusekäbi!

Oma esimese klassi pinginaabrile Maarikale kirjutas ema Luule:

Au ja kuulsus meie tõule –
jälle tähistame jõule!

Emma Luule oli käinud mitmes koolis ja igal pool olid talle sattunud head pinginaabrid – kulus kõvasti aega, enne kui kõigile said pühadesoovid luuletatud. Ega ema Luule siis õnnesoove hommikust õhtuni kirjutanud – loomulikult pidi ta ka pesu pesema ja triikima, poes käima, toitu keetma, Liina ja Andresega jalutama, tube koristama, lastega riidlema ja kella üles keerama. Pühadesoove kirjutas ema Luule õhtul hilja, kui teised olid juba voodis. Emma Luulel oli pikk nimekiri sõpradest, sugulastest ja tuttavatest – igal õhtul tõmbas ta selles mõne nime maha. Aga mida lähemale jõulud jõudsid, seda rohkem oli ema Luulel tööd. Selgus, et mõni tuttav oli ikkagi nimekirjast välja unustatud. Näiteks saabus kaart onu Roosimannuselt, kellest ema polnud kunagi midagi näinud ega kuulnud. Kuid isa väitis, et juba siis, kui tema oli mudilane, soovis onu Roosimannus tema vanematele igal aastal häid jõulupühi. Niisiis võttis ema Luule jõuluvanaga kaardi ja kirjutas väikese mõtlemise järel tagaküljele:

Armas härra Roosimannus,
olgu suur te õnne annus!

Ka jõululaupäeval ja esimese püha õhtul kirjutas ema Luule kaarte, ja ta nimekiri aina täienes. Saabunud kaartidega mängisid Liina ja Andres poodi: ainuüksi käbipilte kogunes suur hunnik! Kuid lõpuks oli ema Luule salmide leiutamisele nii tüdinunud, et kui ühel õhtul kirjutamisest tekkinud vesivill keskmisel sõrmel purunes, hüüdis ta pahaselt: "Nüüd aitab! Ei kirjuta enam ainsatki õnnesoovil!" Ta tõstis võidukalt pilgu ja vaatas seinakalendrit. Sinna oli kirjutatud: 1. aprill...

NALJU

"Kust sa selle ilusa mänguauto oled saanud, Heini?" uurib tädi. "Selle kinkis mulle väike tüdruk liivakastis."
"Ja mis ta sulle ütles?"
"Ta ei öelnud midagi, ainult karjus."

"Ema, ema! Hiir kukkus piimanõusse."
"Kas sa võtsid ta välja?"
"Ei, ma viskasin piimanõusse kassi."

"Noh, Heini. Sa oled nüüd raja-leidja. Kas oled täna juba oma hea teo teinud?" uurib tädi Amalie.
"Jah. Ma läksin Pontuga raudteejaama jalutama. Äkki tuli üks mees joostes ja tahtis rongile jõuda. Ma lasksin Pontu lahti ja ta jõudiski rongile."

Ema tabab väikese Peetri sahvrist indiaanlast mängimas.
"Ja mida punane sõdalane siin teeb?"
"Ma võitlen."
"Kellega?"
"Kiusatusega."

Vanaema: "Juku, pese nägu puhtaks. Täna tuleb meile külla tädi Ada."
"Aga kui ta ei tule, kas ma pean siis nagu viimane loll puhta näoga laua ääres istuma?"

Kogunud GUIDO ILVES

IRA LEMBER

JÕULUVANA

Tüdruk riputas kuusele kuldseid kuule. Kuulid tilisesid tasa-hilju ja kel oli väga hea kuulmine, võis selles tilinas jõuluvii-segi tabada. Poiss heitis kuusele hõbedast karda ja paigutas okstele küünlad. Ja nõnda muutus üks päris harilik kuusepuu jõulupuuks.
"Nüüd saime tупpa õige jõulumeeleolu," ütles sukavardaid klõbistav vanaema.
"Mis õiget jõulumeeleolu siin olla saab," ütles ema. "Poes on kõik nii hirmkallis, mõtle ja kombineeri ainult, kuidas oma rahaga jõulutoite lauale saada." Ja ta ruttas kööki vaatama, kas verivorstid pole liiga krõbedaks särisenud.
"Hea, et kuusegi kätte sain," tähendas isa. "Mu viimane bensiniitilk kulus seda koju tuues. See teadmine tõmbab mul pool jõulumeeleolu maha. Aga mis seal ikka kurta." Isa löi käega ja läks õue uurima, kas jõuluvana juba kuskil liiguvad.
"Mul pole kah õiget jõulumeeleolu," arvas tüdruk. "Ma tean, et jõuluvana mulle Barbie nukku ei too. Ema ütles, et need on kõik nii hirmus kallid ja jõuluvanale käib see üle jõu."
"Jõuluvana toob midagi muud, ega kintitud hobuse suhu sobi vaadata," arvas vanaema.
"Oo, ta toob siis hobuse, ah?" usutles poiss.
"Hobuseid on sul isegi küll," ütles tüdruk. "Tüütavad mind päris ära!"
"Ega ikka ole! Sinul igatahes on nukke palju rohkem. Vedelevad muudkui jalus ja rikuvad mu jõulumeeleolu!"
"Jätke nüüd kemplemine pühal jõuluõhtul!" sekkus vanaema. "Kas te ei tea,

TULEB

Illustreerinud EVERI VÄHI

et jõululaupäeval antakse üksteisele kõik andeks.”

”Mis sa räägid,” imestas poiss. ”Kas vaenlastele antakse kah jõululaupäeval andeks?”

”Jah, jõululaupäeval ei ole kuskil vaenu.” Vanaema pilk rändas akna poole. Mõne aja pärast ta lausus:

”Ma näen praegu, et isegi metsloomad istuvad sõbralikult kännu ümber, maitsevad jõuluroogi ning tunnevad koos jõulurõõmu. Hunt istub jänese kõrval ja ma arvan, et nad räägivad vist poliitikast. Rebane on ka seal, ta nagu paluks kitsekeselt pahategu andeks. Kes teab, ehk kimbutas tallekesi.”

”Keda sa veel näed?”

”Üks orav seisab kuuse ees, ütleb vist jõulusalmi.”

”Loomad ei oska rääkida,” arvas poiss.

”Inimkeeli mitte. Eks neil ole oma rääkimisviis.”

”Aga vanaema, kuidas sa ikka siit aknast seda metsa näed?” imestas tüdruk.

”Ma näen seda jõuluvalguses,” vastas vanaema.

Tüdruk vaatas pärani silmi aknast välja.

”Ka mina näen midagi jõuluvalguses!” kiljatas ta äkki. ”Ma näen lокkis juustega jõuluinglit, kes mängib Barbie’ga!”

”Kuidas sa seda näed?” imestas poiss.

”Jõuluvalguses peab oskama vaadata,” seletas vanaema ja vardad tema nobedate näppude vahel klõbisesid melodiliselt. Kel hea kuulmine, võis selles klõbinas isegi jõuluviise tabada. Poiss surus oma nina vastu aknaklaasi päris lössi. Väljas oli pime.

”Ma näen! Nüüd näen ka mina midagi!” hüüdis poiss äkki. ”Ma näen, et jõuluvana tuleb!”

KIRJASÕBRAD

Pille Vinne, 12 a.

Katrin Vinne, 13 a.

EE2600 Põlva mk.

Kioma Aarna küla

Huvid: sport, muusika, kleepekad, loomad, joonistamine, pildistamine.

Sander Suvi, 9a.

EE3150 Lääne mk.

Palivere Haapsalu mnt. 19–7

Huvid: jalgpall, saksa keel, kleepekad. Vastan kõigile!

Agne Vainomees, 13 a.

EE3033 Harju mk. Kiili sjk.

Huvid: muusika, sport, kleepekad, postkaardid. Kõik 12–14-aastased, kirjutage!

Kersti Lurich, 10 a.

EE2610 Põlva mk. Leevaku sjk.

Huvid: sport, kino, kunst, klaverimäng, tantsimine, postkaardid, margid. Ukski kiri ei jää vastusetaks.

Maris Sammas, 12 a.

EE2600 Põlva Uus t. 7–2

Huvid: laulmine, tantsimine, mõnus nali.

Lily Pella, 9 a.

EE2070 Lääne-Virumaa

Viru-Kabala sjk.

Huvid: lugemine, joonistamine, margid, kommi-, nätsu- ja šokolaadipaberid.

Marit Metsla, 11 a.

EE3461 Pärnu mk.

Vändra Turu 16–18

Huvid: kleepekad, lauljate ja näitlejate pildid, kalendrid, kommi- ja šokolaadipaberid.

Raina Pavlova, 11 a.

EE3663 Pärnu mk.

Tõstamaa sjk. Jõe 5

Huvid: aeroobika, muusika. Ootan kirju nii tüdrukutelt kui poistelt.

Kõnelev Barbie

Selle aasta Barbie'de loosimine lõpeb suursündmusega: kui sul veab, võid võita kõneleva Barbie!

Pildil näed Barbie't neljas erinevas rōivastuses. Iga Barbie ütleb kuus erinevat lauset, seda küll tänu kolmele väikesele patarele. Need saad nuku sisse panna, kui vajutad tema seljal olevale nupule. Sa võid kuulda saksa keeles: "Sa oled minu kõige parem sõber" või "Noortel on närvid". Iga Barbie räägib oma juttu ja missugust just, jääb saladuseks seni, kuni oled ta endale võitnud.

Igal Barbie'l on käes kandekott, seal sees on võimlemissussid ja šortsid.

Kuna seekord on auhind üsna hinnaline, pead vähemalt ühele küsimusele vastust otsides tavalisest rohkem vaeva nägema. Õiget vastust leida aitab sul käik raamatukokku, kui sul vanu ajakirju kodus alles pole.

Kui saadad talongi 12. jaanuariks "Tähekeses" toimetusse aadressil: EE0007 Tallinn, Pärnu mnt. 67a, "Täheke", Barbie, võib Barbie varsti sinu kodus juttu vestma hakata.

1. Mis aastal ja mis kuus ilmus "Tähekeses" esimene lugu Barbie'st?

2. Mitu patareid on vaja, et Barbie rääkima hakkaks?

Järgmisel aastal loosime Barbie't edasi. Sekka lubas firma "Mattel Toys" mänguasju ka väiksematele lastele.

Augustikuu loosimisega võitsid stiili-Barbie KRISTEL JAMMER Üdrumalt, RITA PALLON Uuilast, MAI KIISSA Saaremaalt Nõmme külast, TUULI KAASIK Lihulast, ELEN KURVITS Ilmjärvelt, KAIRI SULUMÄE Koikkülast, KÄRT MÄE Tudust, KADRI MARKUS Toilast, LIINA KASEMAA Suigust, perek. MAIVEL Hiiumaalt Vilivalast ja KAJRI ONNO Emmastest.

TEEME LAHTI POSTIPAUNA

JÕULULAUPÄEV MEIE KODUS

Saabus jõululaupäev. Koristasime veel kord toad üle. Isa tõi kuuse tupp. Koos vendadega ehtisime kuuse ära, panime selle külge ka omatehtud ehteid. Isa aitas kuusele lambid külge panna. Kuusk jäi väga ilus.

Ema valmistas pidusööke ja meie katsime laua. Kui juba lauas istusime, kuulsime äkki, et Bella hakkas kõva häälega haukuma. Isa läks trepile vaatama ja leidis sealt kingikoti. Me olime kordamööda päkapikud. Kõik said väga ilusad kingitused. Oli tore jõuluõhtu.

KATRIN KLAAR
Torist

JÕULUPIDU KOOLIS

Kooli jõulupeole olid oodatud kõikide õpilaste vanemad ja vanavanemad. Jõuluvana ootasime õues. Kasvavale kuusepuule oli pandud elektriküünlad külge. Jõuluvanale esitasime näidendi, mina olin külmatüdruk.

Pärast näidendit hakkas jõuluvana kinke jagama. Kui kõik olid kingid kätte saanud, läks jõulumees minema. Meie hakkasime kodust kaasa võetud võileibu ja maiustusi sööma. Kui kõhud said täis, läksid lapsed multfilme vaatama. Minu ema jäi saali pilli mängima ja teised hakkasid tantsima. Pärast keskööd viis isa väsinud pidulised bussiga koju.

AIRI LODI
Nahalt

KALALKÄIK

Isa läks kalale ja võttis mind kaasa. Jõel oli paks jää. Isa puuris jää sisse augu. Ta andis mulle õnge ja käskis püüda. Mul hakkas külm ja ma tulin koju. Kala ma ei saanudki.

JANIKA JAKOVLEVA
Torist

ÜKS TALVEPÄEV

Ühel jaanuarikuu päeval, kui lumi oli maas, läksime venna ja isaga metsa suusatama. Pärast ehitasime lumememme ja kindluse ja mängisime lumesõda. Lõpuks ehitasime veel pika ussi ja mängisime, et see on meie buss. Meil oli sel talvepäeval väga lõbus.

ANNIKA NÕUKAS
Orissaarest

Illustreerinud PIRET SELBERG

PIRRUS'99

Päkapiku ootel

Kõik lapsed ootavad päkapikku, teda ootab ka väike Miku. Ta süss on ammu akna peal, kuid kommi ikka pole seal.

Juba õues sajab lund, Mikk näeb ikka sama und, et tuleb päkapikumees ja komm on varsti sussi sees.

TIIA HEINSAAR
Orissaarest

Kommisordid

Küll on ilmas kommisorte, küll on kringleid, küll on torte. Hea komm on «Jupla», temast parem «Tupla».

KARMEN PUSS
Järva-Jaani

Aastaajad ja jõulumees

Suvi möödus, sügis möödus, aga talv ei möödunud veel, sest jõulegi ei ole veel. Jõulud tulid. Jõulumees sammus otse mööda teed, mõtles: mis ma ikka teen. Astun edasi, üks-kaks, see teeb asja paremaks.

MARIS LINDMÄE
Tallinnast

Jõuluvana ootel

Ootan jõuluvana ammu, kuulan ukse taga sammu. Uksetagune on tühi, ainult koristaja pühib.

Lõpuks jõuluvana saabus, meie mure kõik siis laabus. Oma kingid kätte saime, õue suusatama jäime.

Illustreerinud VIIVE NOOR

ELAR HALJAS
Tallinnast

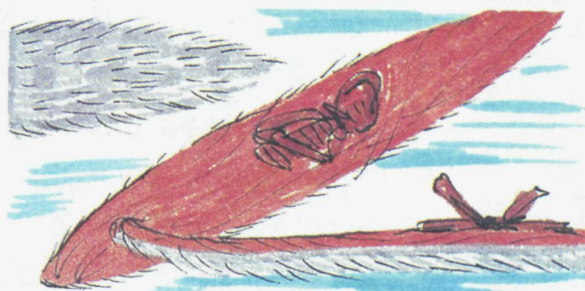
Kalendri järgi on tõesti talv, kuid lumekihi paksus ei kinnita seda sugugi igal aastal. Näiteks mullu talvel ei näinud kaaren Kaarel peaaegu ühtegi inimest oma pesapuu pargis nende imelike laudadega ringi tuis-kamas. Vaesed inimesed! Lennata ei oska ja nende abitud jalakesed siblivad nii armetult aeglaselt. Vähe sellest – paksus lumes vajuvad nad jalamaid tagumikuni sisse ja sumpavad seal siis täiesti ebapraktiliselt ringi. Kaarli jalad on tunduvalt nutikama "konstruktsiooniga" (ehitusega) – varbad on ilusti laiaili ja kannavad seetõttu hangedel palju paremini. Ometi on ka inimesed linnujalgadest mõõtu võtnud ja oma jalalabasid täiustanud. Põhjarahvad, kelle kodud asuvad keset lumevälju, on juba ammustel aegadel välja mõelnud raamsuusa. Selle ülesanne ongi inimest lume harjal hoida. Nimi on tulnud

sellest, et raamsuusk koosneb ümarast või ovaalsest raamist. Jalg toetatakse raami sisse tehtud punutisele.

Kuid hangel püsimisest oli inimestele vähe. Vaja oli ka kiiresti edasi liikuda. Selle ülesande suutis suurepäraselt täita tavaline suusk. See väärtuslik liikumisvahend leiutati juba tuhandeid aastaid tagasi. Kujult olid need tänapäeva omadega üsna sarnased. Ainult altpoolt kaeti suusad tavaliselt hülge- või põdranahaga. See oli üsna kaval suusamäärde esiisa, sest tahapoole längus karv lasi suusal hästi edasi libiseda. Tagasilükkamisel läks karv sassi ja takistas liikumist.

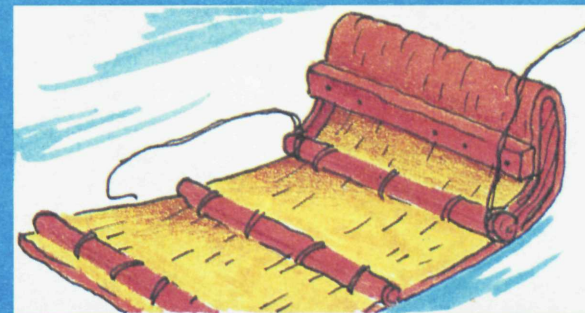
Tänapäeva pikad ja kitsad suusad oleme ilmselt üle võtnud laplastelt. Põhjarahvaste kaudu on suusad üle maailma tuntuks saanud. Norras hakati esimesena ka suusavõistlusi pidama. Seal, muide, räägitakse koguni, et mõned lapsed sünnivad, suusad juba jalas.

Suusa sugulane on uisk. Ainult et tema aitab kiirelt edasi liikuda siledal jääl. Uisu kohta teatakse samuti, et see on väga vana leiutis. Alguses olla neid valmistatud luust. Eskimod voolivat neid tänini merihobu kihvadest. Eskimo uisk pole laste ajaviide, vaid küttide tubli abiline. Sadu aastaid tagasi hakati valmistama puust uiske, mille "talla" alla kinnitati rauast riba, et paremini libiseks. Üleni metallist (terasest) liurauad panid esimesena jalga ameeriklased ligi 150 aastat tagasi.

Tihti oli inimesel vaja edasi toimetada koormaid, mis olid liig rasked turjale vin-nata. Arvatakse, et kelgu esiisa oli lihtsalt loomanahk, millega vajalikku kraami edasi lohistati. Esimesed kelgud olidki lamedad, ilma jalasteta ja puust. Sellist riista-puud on tundnud kõikide mandrite rahvad. Sest isegi Aafrikas on kõrbeliivadel koormaid veetud taoliste lohistitega. See polegi nii üllatav, sest ka põhjarahvad on suviti kelke tarvitanud. Nõndanimetatud suvekelkudega veeti tavaliselt puid metsast välja. Ja tõesti – mahalangenud kuu-se- või männiokkad on parasjagu libedad. Eks proovi järele, kui ei usu!

Kõrge jalastega kelk on võib-olla pärit eskimotelt. Nende kelk "kasvas" ajapikku nii suureks, et inimene seda enam paigast liigutada ei jõudnud. Siis võeti appi sõbrad. Arvatavasti on esimene veoloom vanim koduloom – koer. Järgmisena hakati kasutama põhjapõtrade jõudu. Ka meie eesti saanid ja reed pole ju muud kui "suureks kasvanud" kelgud.

HELI VEIGEL

HOIUKARP

Sest on nüüd rohkem kui aasta, kui Kateriina Haapsalus käis ja Tallinna panga harukontoris arve avas. Teiste sõnadega – oma raha panka hoiule andis. Küllap sa tead, et rahaga võib mitut moodi toimida. Võib tormata jäätist või kommi ostma, limonaadi jooma,

nätsu nõudma. Aga eks seda või ju ka tegemata jätta ja raha tallele panna. Hoiukarpi. Sendi sendi servale, krooni krooni kõrvale, nagu kokkuhoidlikud inimesed öelda armastavad. Mõne aja pärast on niiviisi kogunenud summa, mille eest saab osta juba midagi hoopis väärtuslikumat ja kauakestvat kui jäätisetuutu või nätsupakk.

Kus oma raha hoida? Pank on selleks kõige parem koht. Panka viidud hoius kasvab kogu aeg suuremaks.

Tallinna Pangal on palju lastest hoiustajaid. Noorim on viieaastane. Muidugi käis tema arvet avamas koos vanematega. Tallinna Panga firmamärgiks on lõvi. Lapsed saavad hoiukaardid, millel on lõvikutsu pea kujutis.

Kuid räägime nüüd veel Kateriinast. Iga kuu loosib Tallinna Pank lastest hoiustajate vahel välja kingituse. Ja kes sai selle siis, kui neid ridu trükiks ette valmistati? Nõva valla Nõmmemaa tüdruk Kateriina.

Haloo, Kateriina! Mis kingi loosiõnn sulle tõi? Pleieri, ütleb Kateriina. Ja lisab rõõmsalt, et see oli tema ammune unistus.

Möödunud suve ja sügisega on Kateriina rahul. Mustikaid oli metsas palju. Mõnel päeval noppis Kateriina ämbritäie. Kuus või seitse kilo, ütleb Kateriina. Nõva poe juures maksti mustikakilost 8 krooni, nii võib siis igaüks kokku arvata, kui palju kroone virk marjakorjaja päevas teenis.

Kui suur on nüüd tööka suve järel Kateriina pangagarve? Vaat seda me ei küsi. Kateriina poolt on see Kateriina asi, panga poolt aga pangasaladus.

TALLINNA PANGA
HARUKONTORID ON
TALLINNAS,
HAAPSALUS,
JÕGEVAL,
KURESSAARES,
PÕLTSAMAAL,
PÄRNUS,
VILJANDIS.

1. Kelle pilt on Tallinna Panga laste hoiukaardil?
2. Missugune Tallinna Panga harukontor on sinu kodule kõige lähemal?

Õigesti vastanute vahel loositakse 10 lõvikujulist hoiukarpi koos 10 väikese üllatuskingiga.

Vastused palume saata aadressil EE0007 Tallinn, ajakiri "Täheke" 10. jaanuariks 1994.a.

Jõulukart

IJoonistanud VIIVIKA KALT

Barbie

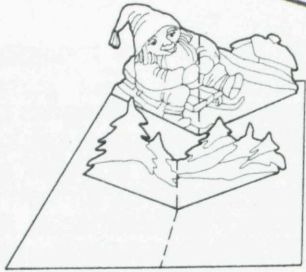
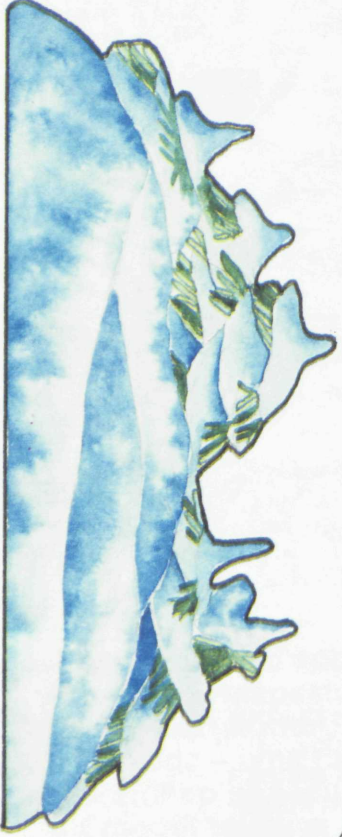
1

Lõika kontuuri mööda päkapikk ja kuused välja, seejärel voldi nad kokku. Nüüd liimi päkapikk ja kuused selleks ettenähtud kohtadele. Kui liim on kuivanud, murra kaart ettevaatlikult keskest pooleks. Meisterdades jälgi skeemi.

1.

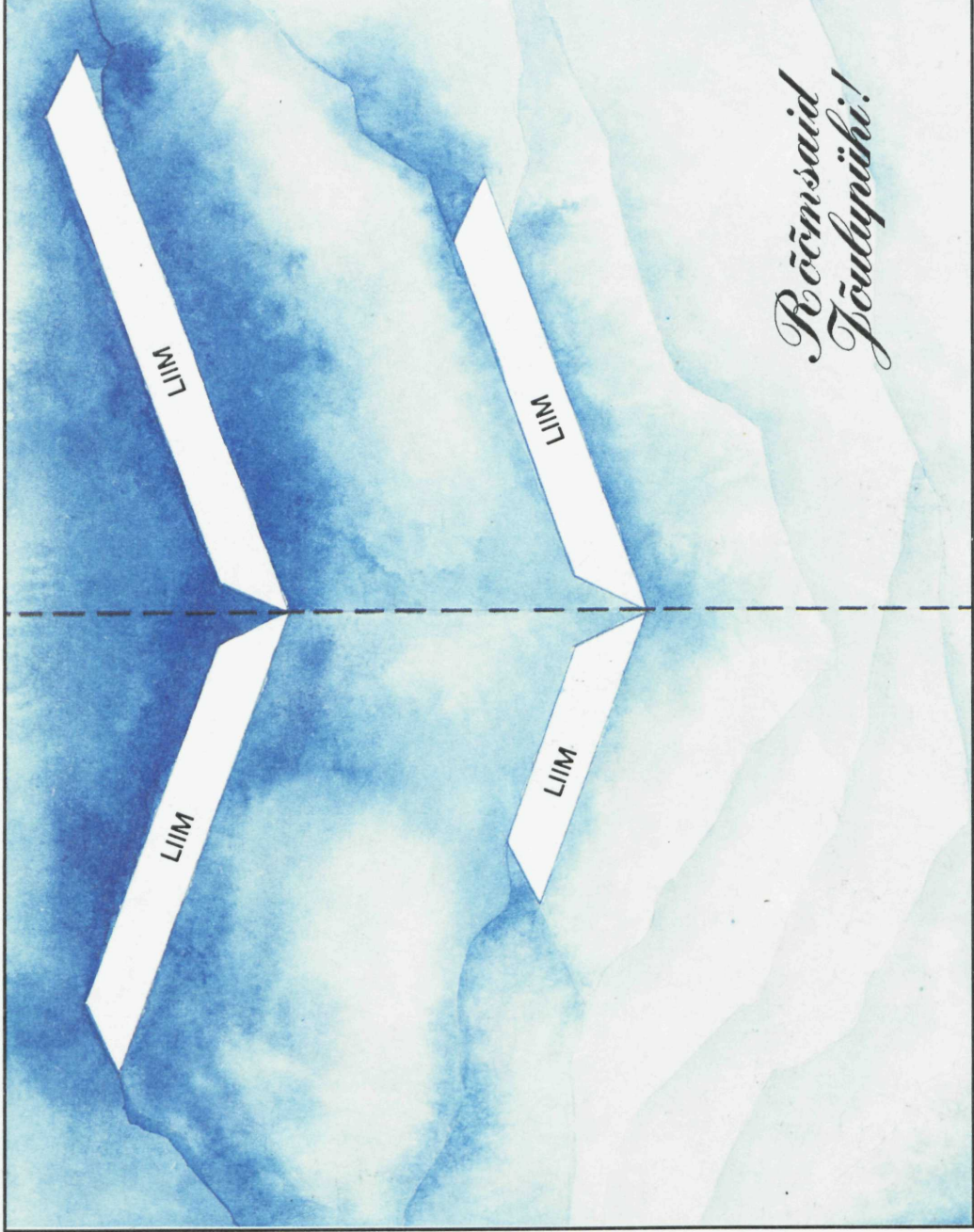
2.

2

3 tagakülg

1 tagakülg

*Rõõmsaid
Joulupüühi!*

LEIA PILDILT 25 TIHAST!

Lasteajakiri
«TÄHEKE»

Asutatud jaanuaris 1960.

Ilmub kord kuus.

Toimetuse aadress:
EE0007 Tallinn
Pärnu mnt. 67a

Peatoimetaja
ELJU MARDI tel. 681 495
Vastutav sekretär
VIIVI VARIKSAAR tel. 681 497
Vanemtoimetaja
JAAN RANNAP tel. 681 497
Kunstiline toimetaja
PRIIT REA tel. 681 400

Printiiall
EE0190 Tallinn Pärnu mnt 67a
Trükiarv 24660
Tell. nr. 4738.

Toimetuse käsikirju
ei tagasta

Esikaanel
PRIIT REA
joonistus

Joonistanud REET REA

Tasased Päripäevad Maa

Keset südatalvist külma ja pimedust saabuvad äkki jõulud, aasta rõõmsaimad pühad. On see ainult päeva pikenemine, mis inimesi sel moel rõõmustab? Küllap meie siin põhjamaal oma pööripäeva ikka tähistaksime. Kuid see püha poleks levinud ka Aafrika igavesse suvesse või Austraaliasse, kus sel ajal on samuti suvi, kui mitte detsembri lõppu ei arvataks Kristuse sünnipäeva.

Eks ole öieti kummaline see, et ei Napoleoni ega Lenini, Kolumbuse ega Kalevipoja sünnipäeva teata üle ilma. Sellest hoolimata, et nad üht-teist korda saatsid ja mõni neist õige ägedalt möllas.

See oli näiliselt tavaline lapsuke, kes seal ligi kaks tuhat aastat tagasi ühte tagasihoidlikku juudi perekonda sündis. Ta veetis täiesti hariliku lapsepõlve ja noorusaja. Vaid kolm viimast aastat oma elust käis ta ringi tillukesel Juudamaal ja õpetas inimesi. See mees ei juhtinud ühtegi sõjaväge ega vallutanud ühtki riiki. Ta ei avastanud ühtegi mandrit ega leiutanud midagi iseäralikku. See, mida ta inimestele rääkis, oli täiesti tavaline jutt. Sest kõike seda olid inimesed kuulnud ka oma südametunnistuse käest juba ammu. Nad teadsid, et peavad teistesse suhtuma niisama hästi kui iseendasse, et peavad pingutama ja halvast enese südames iga päev võitu saama. Ainult ühest asjast ei saanud enam aru. See oli vaenlaste armastamine, kurja üle heaga võidu saavutamine, tasadusega maailma valutamine.

Tasaseid tegelasi oled sa kohanud kindlasti ka muinasjuttudes. Ja tegelikult pole need tobukesed ja lollikesed nii rumalad ühti. Nende headus ja ausus viib nad lõpuks ju kuningalossidesse valitsema. Rumalaiks peavad neid vaid jõhkrad ja ülbed inimesed. Sest tasased ei aja oma õigust rusikatega vehkides taga ega rutta endale suuremaid varandusi krabama. Tasased on rõõmsad ja hoolsad selle vähesegagi, mis neil on.

Ja Kristus ütles: "Sa oled pisku üle ustav olnud, ma panen sind palju üle." (Matteuse evangeelium 25.21) Ükski puu pole kohe suur olnud. Kõik on hakanud pisikesest seemnest pihta. Ka headust ja rõõmu saab maailmas kasvatada, püüdes iga asja hästi teha ja naeruseemneid külvata. See on täiesti jõukohane ka sinule. Vanasõna on juba ammu meie eisiisadele õpetanud: "Tasa sõuad, kaugele jõuad." Või koguni: "Nõtrus võidab, kangus kaotab."

Ja paraku on see kummaline reegel ka tõsi. Sinu hoovi rusikakangelast ei mäleta varsti enam keegi, sest halba tahavad kõik unustada. Kurjad ei saa kunagi midagi päriselt endale, sest nende kurjus hävitab kõik ära. Kurjad ei päri kunagi ühtegi maad, sest nende kurjus hävitab ka neid endid. Täni peetakse aga meeles Kristust, alamdlikku Jumalat, kes võttis inimese kuju, et me teda mõistaksime. Tema abivalmiduse, aususe, ja armastuse eeskujuna on maailmas kasvanud suureks kui hiigelpuu. Et Kristus pärast kadeda kurjuse poolt surmamist taas ellu ärkas, on kindel märk, et armastust ei suuda keegi hävitada.

HELI VEIGEL